

14.11.2023

261/10.02.03/2023
[Mäkelänskadun
bulevardikaupungin
kaavarunko]**Helsingin kaupunki**Kaupunkiympäristön toimiala
kirjaamo.helsinki@hel.fi

Viite

Kaavarungon luonnosaineisto 13.11.2023
HEL 2022-013388 T 10 03 06**Lausunto Mäkelänskadun bulevardikaupungin kaavarungon luonnoksesta**

Helsingin kaupunki suunnittelee Mäkelänskadun bulevardikaupunkia Käpylän, Metsälän, Oulunkylän, Maunulan, Patolan ja Pakilan väliselle alueelle. Suunnitelmassa nykyinen Tuusulanväylän moottoritie muuttuu kaupunkimaiseksi kaduksi ja alueelle suunnitellaan rakentamista noin 15 000–17 000 uudelle asukkaalle ja tuhansille työpaikoille. Uudelle kadulle suunnitellaan pikaraitiotietä, joka yhdistyy kaupungin muuhun raitioverkkoon ja raideyhteyksiin Käpylässä. Nyt laadittavassa kaavarungossa hahmotellaan merkittävimpiä suunnittelun linjauksia, kuten alustavaa kortteli- ja viherrakennetta sekä liikennejärjestelyjä, ja pikaraitiotien sijoittumista alueelle.

Mäkelänskadun bulevardikaupungin suunnittelu pohjautuu Helsingin uuteen yleiskaavaan (2016), jossa kaupungin moottoritiemäiset sisääntuloväylät Kehä I:n sisällä suunniteltiin kaupunkibulevardeiksi. Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt jatkosuunnittelun pohjaksi alueelle tehty suunnitteluperiaatteet joulukuussa 2018, jolloin Mäkelänskadun bulevardikaupungin aluetta kutsuttiin vielä Tuusulanbulevardiksi. Nyt laadittava kaavarunko määrittää lähtökohtia pääasiassa 2020- ja 2030-luvun aikana laadittaville osa-aluekohtaisille asemakaavoille.

Nyt esillä olevissa suunnitelmissa on esitetty vaihtoehtoisia ratkaisuja katuverkon ja bussiterminaalin järjestelyiksi Käpylän asemalla. Keskeinen vaihtoehtotarkastelu koskee sitä, päätetäänkö Tuusulanväylän suunnan bussilinjat tulevaisuudessa Käpylän asemalle vai jatketaan ne Käpylän kautta Pasilaan asti. Kaavarunkotyön yhteydessä ei ole tarkoitus tehdä päätöksiä valittavasta suunnitteluvaihtoehdosta vaan mahdollistaa kaikkien vaihtoehtojen toteutus. Valittavasta bussiliikenteen ratkaisusta tullaan tekemään päätökset myöhemmissä suunnitelmissa yhdessä HSL:n kanssa.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) lausuu kannanottonaan seuraavaa:

14.11.2023

261/10.02.03/2023
[Mäkelänskadun
bulevardikaupungin
kaavarunko]**Asemanseudun voimakas tiivistäminen ja kehittäminen kestävien kulkumuotojen ehdoilla tukee MAL 2023 -suunnitelman tavoitteita**

MAL 2023 -suunnitelmassa todetaan, että asemanseuduilla on paljon tiivistämispotentiaalia ja niiden kehittäminen on koko seudun kannalta tärkeää. Asemanseutuja kehitetään toiminnoiltaan, kaupunkikuvaltaan ja asumistarjonnaltaan monipuolisina alueina. Juna- ja metroasemien laatutasoa ja käytettävyyttä parannetaan, sillä toimivat ja viihtyisät asemat lisäävät joukkoliikenteen houkuttelevuutta. Hyvät kävelyn ja pyöräilyn yhteydet asemille sekä toimivat ja turvalliset pyörien liityntäpysäköintimahdollisuudet varmistetaan.

Käpylän asema on keskeiseen ja erinomaisesti saavutettavaan sijaintiinsa nähden nykyisin väljästi rakennettuna ja maankäytöltään liikennealue-painotteisena kohteena erinomainen tiivistämis- ja kehittämiskohde. Kaavarunkoluonnoksessa esitetty asemanseudun voimakas tiivistäminen ja uuden maankäytön painopisteen keskittäminen aseman ympäristöön tukee erinomaisesti MAL 2023 -suunnitelman tavoitteita asemanseutujen kehittämisestä.

HSL näkee, että esitetyistä katuverkon ratkaisuista Käpylän asemalla vaihtoehto VETURI, jossa nykyisen Tuusulanväylän suunnasta saapuva ajoneuvoliikenteen päävirta käännetään Mäkelänskadun sijasta länteen kohti Veturitietä, tukee Käpylän asemanseudun kehittämistä kestävän liikkumisen solmukohtana ja toiminnoiltaan sekoittuneena tiiviinä asemanseutuna katuverkon nykytilaa mukailevaa vaihtoehtoa MÄKELÄ paremmin. Ajoneuvoliikenteen päävirran kääntäminen aseman pohjoispuolella kohti länttä mahdollistaa asemaseudun liikenneympäristön rauhoittamisen läpiajavan autoliikenteen haitoilta, ja asemanseudun suunnittelemisen aidosti kestävien kulkumuotojen (kävely, joukkoliikenne, pyöräily) lähtökohdista, sujuvia matkakettuja tukien ja ympäristön viihtyisyyteen panostaen.

HSL pitää ensisijaisena ratkaisuna bussiliikenteen jatkamista Pasilaan joukkoliikenteen paremman palvelutason turvaamiseksi

HSL on vuonna 2022 teettänyt selvityksen, jossa tarkasteltiin Mäkelänskadun suunnan bussilinjojen eteläisen päätepysäkin sijainnin muuttamisen vaikutuksia joukkoliikenteen käyttäjämääriin, palvelutasoon ja joukkoliikenteen kuormitukseen sekä kulkumuoto-osuuksiin. Vaikutuksia arvioitiin Helsingin seudun liikenne-ennustemallilla (Helmet 4.1) ennustevuodelle 2040 ja vaihtoehtoina Mäkelänskadun suuntaisen bussiliikenteen eteläiseksi päätepysäkeksi tarkasteltiin nykyisen Rautatien torin sijaan Käpylää ja Pasilaa.

Mallinnuksen perusteella bussilinjojen päättyessä Pasilaan niiden kuormitus kasvaa merkittävästi ja joukkoliikenteen käyttö ja kulkumuoto-osuus

14.11.2023

261/10.02.03/2023
[Mäkelänkadun
bulevardikaupungin
kaavarunko]

kokonaisuutena kasvavat hieman Käpylä-vaihtoehtoon verrattuna. Matkustajamäärien ohjautuminen bussiliikenteeseen hillitsee junaliikenteen matkustajamäärän kasvua jo valmiiksi kuormittuneella Käpylä–Pasila-rataosuudella. Mäkelänkadun raitiotien matkustajamäärä sen sijaan laskee vain hieman, vaikka päällekkäistä tarjontaa bussiliikenteellä on enemmän.

HSL pitää ensisijaisena ratkaisuna bussiliikenteen jatkamista Pasilaan, jolloin Käpylään ei ole tarvetta rakentaa erillistä päätepysäkinä toimivaa terminaalialueita. Läpiajavan, Pasilaan päättyvän bussiliikenteen tarpeisiin tulee tällöin Käpylään toteuttaa vaihtoehtotarkasteluissa esitetty ns. läpiajettava terminaalialue. Vaikka Tuusulanväylän suunnan bussilinjojen päätepysäkit sijaitsisivat Pasilassa, toimii Käpylän asema vaihtoterminaalina keskeisenä vaihtopaikkana liityntäbussiliikenteestä erityisesti ydinkeskustaan ja Helsingin niemelle suuntautuvilla matkoilla. Laadukkaiden ja sujuvien vaihtoyhteyksien toteuttaminen kulkumuotojen välillä Käpylään on erinomaisen tärkeää. Kävelyetäisyys bussien, junan ja raitiotien välillä tulee suunnitella mahdollisimman lyhyeksi vaihtovastuksen pienentämiseksi. Suora bussiyhteys Pasilaan asti täydentää palvelua tarjoten erityisesti vaihtoyhteydet Pasilan tason poikittaisliikenteeseen sekä vaihdottomia yhteyksiä Pasilan alueelle suuntautuviin työ- ja asiointimatkoihin.

Eri terminaalivaihtoehtojen tarkempaa toteutusta ja kustannuksia tulee selvittää tarkemmin valittavan ratkaisun perusteeksi, ja tarkastella bussiliikenteen ja muun joukkoliikenteen järjestämistä kokonaisuutena. Valittavan linjastoratkaisun vaikutukset ulottuvat merkittävästi kaavarunkoaluetta laajemmalle.

Alueen joukkoliikenteen kokonaisratkaisu ja Mäkelänkadun bulevardiraitiotie tulee suunnitella ennen kaavoituksen etenemistä

Vaikka Mäkelänkadun bulevardikaupungin kaavarungon päätöksenteon yhteydessä ei tulla tekemään päätöstä Käpylän aseman suunnitelmavaihtoehdoista, HSL näkee välttämättömänä, että alueen joukkoliikenteen kokonaisratkaisu suunnitellaan ja siitä tehdään päätös ennen kaavoituksen etenemistä asemakaavoitukseen.

Ennen kaavoituksen etenemistä tulee ratkaista bussilinjaston Käpylä–Pasila-kysymys, valita Käpylän aseman terminaalivaihtoehto sekä laatia Mäkelänkadun bulevardiraitiotien yleissuunnitelma. Nämä on syytä suunnitella tiiviisti yhdessä. Raitiotien yleissuunnitelmassa on suunniteltava myös bulevardikaupungin ulkopuolisten osuuksien vaatimat infraratkaisut, mukaan lukien raitiotien linjaus ydinkeskustassa sekä bulevardikaupungin eteläpuolisella Mäkelänkadulla. Raitiotien ratkaisuja kuten pysäkkisijainteja

14.11.2023

261/10.02.03/2023
[Mäkelänkadun
bulevardikaupungin
kaavarunko]

bulevardikaupungin alueella ei tule kaavarungossa esittää sitovina vaan ohjeellisina ennen kuin ne on raitiotien yleissuunnittelussa suunniteltu.

Lisätietoja lausunnosta antaa liikennesuunnittelija Markus Nevalainen (markus.nevalainen@hsl.fi).

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Mika Nykänen
toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 30.11.2023. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.